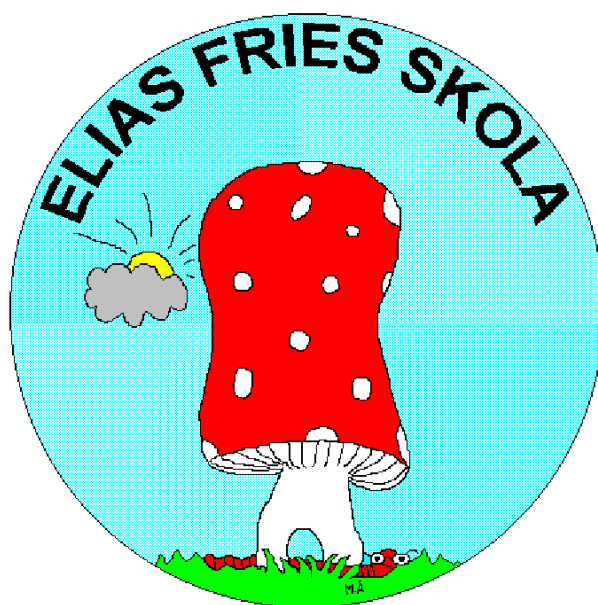

Planen mot diskriminering och kränkande behandling

Elias Fries skola samt
fritidshem

Läsåret 23/24

September 2023

Innehållsförteckning

- 1. Skolans vision och värdegrund**
-Ansvar
  - 2. Delaktighet**
  - 3. Utvärdering av föregående plans insatser på skola**
  - 4. Förebyggande arbete på skolan**
  - 5. Främjande arbete på skolan**
  - 6. Fritidshemsverksamheten**
  - 7. Förslag på VI-aktiviteter som kan genomföras under läsåret**
  - 8. Rutiner vid kränkande behandling och diskriminering**
  - 9. Utvärdering av planen**
- Bilaga 1 Definition av kränkande behandling och diskriminering**
- Bilaga 2 Handlingsplan för trygghet och studiero**

1. Skolans vision och värdegrund

”Trygghet och lärande i en skola för alla”

Elias Fries skolas vision är att alla barn samt vuxna ska känna sig trygga. Skolans miljö ska spegla en positiv syn på varandra. Ingen ska känna sig diskriminerad eller kränkt, och vi ska acceptera varandras olikheter. På skolan har vi nolltolerans mot diskriminering och mobbning.

För att jobba mot vår vision arbetar vi på Elias Fries aktivt med att motverka kränkande behandlingar och diskriminering. Det innebär att alla på skolan ska sträva efter följande:

- Vi behandlar alla med respekt.
- Vi lyssnar på varandra utan att avbryta.
- Vi följer skolans regler.
- Vi bryr oss om varandra.
- Vi låter alla få vara med.
- Vi tar hänsyn till och accepterar varandras olikheter.
- Vi hjälper varandra.
- Vi tar kontakt med skolpersonal/elevhälsoteam om vi utsätts eller ser någon utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.
- Vi har ett vårdat språk.
- Vi accepterar inte kränkningar och diskriminering, om det förekommer tar vi kontakt med skolans elevhälsoteam.

Ansvar

Skolledningen har:

det yttersta ansvaret för att planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras. Skolledningen ansvarar för att skolpersonalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling. Vidare ansvarar skolledningen för att all personal som rör sig på skolan får ta del av planen för diskriminering och kränkande behandling.

Personalen har:

ett ansvar att aktivt motverka alla former av kränkningar och diskriminering genom att hålla den aktuella planen levande. Personalen har ett ansvar i att vara insatt i planen och skolans vision. Personalen ska arbeta både främjande, förebyggande och åtgärdande mot kränkningar och diskriminering. Vid kränkande behandling ska personalen vidta lämpliga åtgärder samt se till att händelsen dokumenteras.

Eleven:

uppmannas bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både personal och andra elever. Eleven bör ta del av skolans värdegrund och handla utifrån den. Som elev på skolan förväntas man respektera varandra och visa andra hänsyn. Det är viktigt att man tänker på hur man är mot andra och hur andra kan uppfatta det man säger och gör.

Vårdnadshavare:

Om skola och hem tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen. Prata med barnen om mobbning. Är någon i klassen utsatt? Är någon ensam och utfryst? Ta kontakt med skolan om ditt barn berättar om dessa saker. Vi kan alla hjälpas åt att

skapa en skola där alla trivs och har det bra. Vårdnadshavare uppmuntras att ta del av planen, samarbeta vid kränkingsärenden och att förmedla alla människors lika värde till alla barn.

2. Delaktighet

Elevernas delaktighet:

- Klassråd
- Elevrådsmöten
- Samtal i samband med värderingsövningar
- Synpunkter som framkommer vid utvecklingssamtal
- Kartläggning av platser som känns otrygga
- Trivselenkät varje termin
- Klassenkät inför EHM

Vårdnadshavares delaktighet

- Synpunkter som framkommer vid olika föräldrakontakter.
- Möten med föräldrarrådet
- Vårdnadshavarenkät

Skolpersonalens delaktighet

- Fortlöpande värdegrundsdiskussioner
- Systematiskt kvalitetsarbete- där vi följer upp och analyserar resultat, planerar vidare handlingar för att utveckla verksamheten.
- Dagliga observationer
- Dokumentation och hantering av kränkningar

Elevhälsans delaktighet

- Elevhälsomöten

Gruppen mot diskriminering och kränkande behandling

- Dokumenterade kränkningar analyseras
- Medverkande i årlig utvärdering av planen

3. Utvärdering av föregående plans insatser på skolan

- **Lekredskap och aktivitet.** För att främja bra lek från start införskaffades nytt rastmaterial inför höstterminsstarten 2021. Varje klasshus fick eget material samt att vi utökade med gemensamt utlåningsbart material i Centrumhuset. Rastvärdar som anordnar rastaktiviteter på många av veckans raster.
- **Trivselenkäten** för eleverna har genomförts höst och vårtermin. Den är fortsatt digital. Resultaten för hela skolan har analyserats i SKA-gruppen och respektive klasspedagoger har fått sitt klassresultat att analysera och arbeta med. Skolans egen trivselenkät görs endast på hösten fortsättningsvis eftersom den kommungemensamma görs på våren.
- **Resultatet från trivselenkäterna visar att vi har ett fortsatt tufft språkbruk i många klasser, även om vi har något bättre resultat än förra året. Svordomar och att man pratar på annat språk är något som nämns. Vår analys av att eleverna har lyft det är att det är bra eftersom de ff reagerar på att det inte är bra.**
- Nätkränkningar skapar mycket konflikter i skolan, även om det har hänt hemma.
- Tryggheten på skolan ligger på 7,75 medelvärde (mellanstadiet). Mellanstadiet har lågt svarsfrekvens. Lågstadiet ligger på 8,55 mot föregående år 8,25. Mellanstadiet har uppgett ett bättre resultat än tidigare angående vuxnas bemötande.

- 95 elever på Lågstadiet uppgav att de känner sig trygga överallt på skolan. En ökning från 64 från i höstas. På lågstadiet har elever förtydligat att de känner sig otrygga i bussen eftersom de vet att den kanske kan krocka. Vi tror att det beror på att vi tränar bussutrymning och att det ganska nyligen skedde en bussolycka i kommunen.
- Även prat om skolskjutningar i världen väcker elevers tankar och oro angående trygghet på skolan.
- **Elevhälsoteamet** har träffat respektive klasspedagoger under höst och vårterminen. Varje klass har ”Elevhälsomöten” med fokus på vad som fungerar samt vilka utvecklingsområde varje klass behöver jobba vidare med.
- **Vi-aktiviteter** Under året har vi haft luciafirande, brännbollsturnering, fotbollsturnering för mellanstadie, fritidshemmens dag för fritids och skoljoggen, vår och höst, hela skolan tillsammans. Lågstadiet har haft flera storsamlingar under läsåret. Vi firar skolstarten tillsammans med glass.
- **Värdegrundsarbete.** Varje klass har jobbat med uppföljning av sina klassenkäter och involverat eleverna i vad de ska jobba vidare med utifrån klassens resultat. Några klasser har jobbat med fallbeskrivningar och efterföljande diskussioner. Sättet man uttrycker sig på, påverkar mottagaren. Uppföljningssamtal efter kränkningar och konfliktmedling har genomförts. Några klasser har påbörjat att jobba med Noelia och Nollan samt ”Värsta bästa nätet”. Det har upplevts som att det har fångat elevernas intresse.
- Utöver dessa har klasserna jobbat med teman på olika sätt och presenterat det i elevrådet. Hela skolan ”rockade sockorna” 21/3, många deltog och det planeras ske löpande varje läsår.
- **Föräldraråd har haft två möten under läsåret. Föräldrarådet har anordnat en arbetsdag på skolan, en söndag. Det var ca 40 vuxna och 10 barn som gjorde fint på vår skolgård.**
- **Konfliktmedling** har jobbats med under året där man som vuxen lyssnar in alla inblandades tankar om konflikten samt ber dem ge förslag till åtgärder. Uppföljning bokas.
- **Kränkningsanmälningar.** Under läsåret har ett stort antal kränkningar dokumenterats och hanterats. Det höga antalet kränkingsanmälningar visar på att vi vuxna på skolan tar tag i kränkningar. Under vårterminen upprättades en handlingsplan för arbetet i klassen.

4. Förebyggande arbete på skolan

Det förebyggande arbetet handlar om insatser som förebygger uppkomsten av kränkande behandling. Det syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Med hjälp av kartläggningar kan vi se var och vilken typ av kränkningar som sker och sätta in insatser som förebygger att kränkningar sker, till skillnad från åtgärder som sker efter en kränkning inträffat.

- På skolan ska vuxna från varje hus vara ute varje rast då vi sett att incidenter ofta sker i samband med rasterna. All rastvärdspersonal har reflexvästar så de är lätta att se och komma till om man behöver.
- I samband med trivselenkäten kartläggs otrygga områden/situationer där personalen behöver lägga större fokus. I trivselenkäten 2022/2023 framkommer fotbollsplanen och omklädningsrummet som sådana områden.
- Personal informeras löpande om hur kränkingsanmälningar görs i Drafit.
- Återkommande dialoger och fortbildning med personal och elevhälsa om bemötande och hantering av elever som hamnar i affekt.
- Elevhälsan träffar alla arbetslagen samt fritidspersonal enligt ett rullande schema för att

med sina professioner finnas tillgängliga för alla pedagoger. Skolpsykologen träffar elevhälsoteamet 1-2 gånger per läsår.

- Resultaten från respektive klass trivselenkät lämnas till respektive klasspedagoger. SKA-gruppen arbetar med hela skolans resultat.
- I förskoleklass har eleverna samling varje morgon med fasta sittplatser, skolpersonal styr vem man går med ex vid promenader, skolpersonal har vissa planerade och styrda rastaktiviteter.
- All kränkande behandling och diskriminering dokumenteras enligt rutiner.
- Det ska vara lätt för eleverna att ta kontakt med vuxna om de själva eller andra utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. Alla vuxna som rastvärdar har västar.
- Vi har många rastvärdar ute varje rast.
- Eleverna ges möjlighet till delaktighet i flera forum, se stycket om delaktighet.
- Skolsköterskan har enskilda hälsosamtal med samtliga elever i olika klasser.

5. Främjande arbete på skolan

Det främjande arbetet utgår från ett salutogent perspektiv som fokuserar på det ”friska” och faktorer som främjar hälsa och välmående. De främjande insatserna handlar därmed om att stärka det vi vill se mer av, de beteenden och bemötanden som gör att vi trivs i skolan. Det vi gör för att främja likabehandling och göra skolan till en trygg inkluderande plats.

- Det kontinuerliga värdegrundsarbetet fortsätter på skolan.
- De vuxna i verksamheten ska vara goda förebilder och ge barnen konkreta upplevelser där de vuxna efterlever de grundläggande demokratiska värderingarna.
- De VI-aktiviteter som planeras syftar till gemenskap över klassgränserna och trygghet på skolan. Barnen lär känna varandra och lär också känna fler i personalen vilket är positivt. De storsamlingar på lågstadiet som regelbundet äger rum ger också glädje och gemenskap för eleverna på skolan.
- Rektor ska fortlöpande tillhandahålla aktuellt material och fortbildning
- Rektor ansvarar för att ny personal informeras om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för god vuxennärvaro på rasterna
- Skolpersonalen informerar elever om värdegrunden samt skolans plan mot kränkning och diskriminering.
- Skolpersonalen arbetar med värdegrundsfrågor i respektive grupp/klass.
  - Föräldrar besvarar en vårdnadshavarenkät, en gång per termin, september och februari utifrån tre frågeställningsområden:
    - ”Jag känner mig trygg med att lämna mitt barn på Elias Fries”
    - ”Jag upplever att mitt barn behandlas med respekt av andra barn vid enheten”
    - ”Jag upplever att mitt barn behandlas med respekt av personalen”
- Skolpersonal ska då möjlighet och behov finns föreslå och organisera rastaktiviteter där många kan delta.
- Skolpersonalen ska arbeta utifrån att alla barn är allas ansvar och alla ska bli sedda.

6. Fritidshemsverksamheten

Verksamhetens mål är att ha en välfungerande och trygg verksamhet. Verksamheten strävar efter att arbeta med en god struktur och ha tydliga rutiner, där bemötandet gentemot barnen och personalen emellan ska vara positiv och de vuxna ska vara goda förebilder.

Aktiviteter på fritidshem:

- Anslå vad som händer på fritids vecka för vecka
- Regelbundna stormöten i barngruppen där demokratiprocessen övas
- Samarbetsövningar i gruppen

7. Planerade åtgärder under läsåret 2023-2024

- Vårmarknad/växtloppis
- Skoljoggen
- Samarbetsdag mellan årskurserna (ex. VI-dag)
- Friluftsdagar, ex skidor, skridskor, fotbollsturnering, brännbollsturnering etc.
- Uppmärksamma vad ord heter på olika språk, ex, svordomar på olika språk. Kunskap om att få ”vila” i andra språk.
- Kontinuerligt jobba med ”TÄNK”, klassvis och varje månad
- Jobba med värdegrundsarbete enligt årshjul med förslag på innehåll för varje stadiet och klass Jobba med serien ” bland annat med ” Nollan och nätet”, Noelias hemligheter och värsta bästa nätet på mellanstadiet.

8. Rutiner vid kränkande behandling och diskriminering

1. Om elev eller vårdnadshavare vill anmäla en händelse kontaktar de skolpersonal som gör nästkommande steg.
2. Personal som fått kännedom om en händelse av trakasseri, diskriminering eller kränkning har samtal med samtliga berörda så snart som möjligt. Personalen anmäler och dokumenterar händelsen i Drafitit-KB process. I och med detta är rektor och huvudman underrättad.
3. Personalen kontaktar vårdnadshavare till samtliga berörda.
4. Ärendet utreds på enheten. Vid varje enskilt fall sker bedömning av allvaret i kränkningen, vilka insatser som bör sättas in och huruvida anmälan till andra myndigheter bör göras.

5. Ärendet följs upp (vid behov) och rektor avslutar sedan ärendet i Drafit.
6. I samband med att ärendet avslutas återrapporteras det till huvudman och hanteras enligt deras rutiner.

9. Utvärdering

Planen har utvärderats av personalen på skolan. Utifrån vad som framkommit på personalmöten, föräldramöten, skolråd, klassråd, trygghetsenkäter till elever samt vårdnadshavares spontana åsikter, har synpunkter tagits in och bearbetats. Trygghetsteamet har tillsammans med rektor fastställt den senaste planen, 230905. Planen utvärderas i juni 2024

Ginger Johansson
Rektor Elias Fries

Bilaga 1

Definitioner:

Kränkande behandling:

I skollagen 14 a kap. 3§ definieras kränkande behandling som:

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Lag (2008:571).

- Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera
- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppges att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög)

- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- Text – och bildburna (t.ex. klotter, brev, och lappar, i sociala medier)

Diskriminering:

Diskriminering definieras i Diskrimineringslagen 4 § och är ett övergripande begrepp för negativ behandling av individer eller grupper som leder till att de missgynnas utifrån olika diskrimineringsgrunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom tex. strukturer och arbetssätt missgynnar personer utifrån diskrimineringsgrunderna. De diskrimineringsgrunderna som berör utbildning är:

- Kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, könsidentitet eller uttryck, ålder

I diskrimineringslagens 4§ definieras också trakasserier som:

(...) ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna(...)

Varje incident av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Bilaga 2

Handlingsplan för trygghet och studiero på Elias Fries

Det är viktigt att alla i skolan, såväl elever som personal, trivs i skolan och blir bemötta med respekt. Alla ska få en studiero som gör att man kan tillgodogöra sig undervisningen på ett bra sätt. På raster ska man känna sig trygg både i skolbyggnader och utomhus.

Den elev som har ett oacceptabelt beteende vill vi hjälpa att bryta detta. Här är också hemmet en viktig del i detta arbete. I skollagen står det att *”Arbete ska därför ske i samarbete med hemmen.”* *”För att skapa trygghet och studiero i skolan är vårdnadshavaren i högsta grad ansvarig för sitt barns beteende och en viktig samarbetspartner när konflikter ska lösas och/eller åtgärdas”*

Nedan beskrivs de åtgärder som Elias Fries skola vidtar för att markera vikten av trygghet och studiero på skolan. Åtgärderna bygger på skollagens kapitel 5 och följer den ordning som finns i detta kapitel. I varje ärende görs dock en individuell prövning vilken åtgärd som kan vara aktuell. Inga av dessa åtgärder kräver elevs eller vårdnadshavares samtycke. Utöver detta kan skolan i samarbete med vårdnadshavare gemensamt besluta om andra åtgärder för att en elev ska bryta ett negativt beteende.

Skollagen kapitel 5

§6 Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra elevernas trygghet och studiero för att komma till rätta med elevs ordningsstörande uppträde.

Om en elev brister i sitt uppförande så att eleven själv eller andra drabbas, stökigt beteende och/eller kränkningar, ska undervisande lärare prata med eleven i fråga och informera eleven om vilka åtgärder som skolan kommer att vidta ifall elevens beteende inte förändras till det bättre. Läraren ska också informera vårdnadshavare om eventuella åtgärder som kan komma att vidtas.

Åtgärd 1

Utvisning från lektionssal § 7

Om en elev stör ordningen på lektionen och trots tillsägelse inte slutar, får lärare visa ut eleven för återstoden av lektionen. Det är skolan som har ansvaret för eleven även ifall eleven inte vistas i klassrummet.

Åtgärd 2

Beslut om kvarsittning § 8

Om en elev trots tillsägelser och varning om åtgärd inte förändrar sitt beteende kan lärare och/eller rektor besluta om att en elev ska stanna kvar en timme efter att skolans undervisning avslutats. Vårdnadshavare ska informeras.

Åtgärd 3

Beslut om utredning (§ 9)

Om en elev trots tillsägelser och varning om åtgärd inte förändrar sitt beteende eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse ska rektor se till att en utredning görs. Alla kränkningar och trakasserier anmäls till huvudmannen och klassläraren informerar vårdnadshavaren. Klasslärare ansvarar för att meddela vårdnadshavare till inblandade elever om utredningens innehåll.

Åtgärd 4

Beslut om skriftlig varning (§ 11)

I kombination med åtgärd 3 eller i de fall en annan utredning visar att en elev inte förändrar sitt beteende till det bättre trots tillsägelse ska rektor utfärda en skriftlig varning. Förutom bakgrund till beslut innehåller skriftlig varning information om vilka åtgärder som kommer att sättas in om beteendet inte förändras. Rektor meddelar vårdnadshavare beslutet.

Åtgärd 5

Beslut om tillfällig omplacering (§ 12)

Om en elev, trots skriftlig varning, inte förändrar sitt beteende ska rektor ta beslut om tillfällig omplacering av eleven till annan klass eller undervisningsgrupp för att säkra andra elevers trygghet och studiero. Omplacering kan också ske till annan plats inom samma skolenhet. Denna omplacering får ske upp till två veckor och vid synnerliga skäl upp till fyra veckor. Rektor ansvarar för att meddela vårdnadshavare.

Åtgärd 6

Beslut om omplacering till annan skolenhet (§ 13)

Om åtgärder enligt § 12 inte är tillräckligt ingripande eller på grund av andra omständigheter inte är möjliga att genomföra, får rektor besluta att en elev tillfälligt ska följa undervisningen vid en annan skolenhet. Denna omplacering får ske upp till två veckor och vid synnerliga skäl upp till fyra veckor. Rektor ansvarar för att meddela vårdnadshavare innan flytten genomförs.

Åtgärd 7

Beslut om avstängning (§ 14-15)

Rektor får besluta om att stänga av en elev om

1. Det är nödvändigt med hänsyn tagen till övriga elevers trygghet och studiero

2. Syftet med åtgärderna 5 och 6 inte uppnåtts eller det finns andra särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende.

En elev får stängas av högst en vecka i taget och högst två veckor på ett kalenderår. Rektor ansvarar för att meddela vårdnadshavare och att inhämta yttrande från vårdnadshavare innan avstängning sker samt informera Barn och ungdomsnämnden och Socialtjänsten. Detta är den **konsekvenstrappa** som vi på Elias Fries kommer att arbeta efter. Målsättningen är att på detta sätt ge varje elev studiero och trygghet på vår skola.